

Hva lærer prestene om diakoni?

Olav Fanuelson

En påstand vi svært ofte hører framsatt, er at når diakonien har såvidt beskjedne plass i norske menigheter, så skyldes dette at prestene ikke lærer noe om diakoni i sin utdanning. Mange har ment at en av løsningene ville være å opprette en lærerstilling i diakoni for eks. ved Menighetsfakultetet, noe det også en gang på slutten av 60-tallet var forslag om. Men for å få litt mer rede på hvordan situasjonen ved presteutdanningen egentlig er, har Diakonos avlagt rektor ved Det praktiske teologiske seminar ved Menighetsfakultetet, Olav Skjevesland et besøk, der vi har stilt spørsmålet: Hva lærer egentlig prestene om diakoni i sitt studium?

Skjevesland som for tiden har studiepermisjon, og står på farten til et besøk i Tyskland der han bl.a. skal møte ansatte ved Diakoniewissenschaftliches Institut ved universitetet i Heidelberg, innleder med å svare ærlig at

dette lett kan bli et litt pinlig spørsmål.

Det er slik i dag, sier Skjevesland at studentene innenfor faget etikk, kan velge en variant, et såkalt maximumspensum, der diakoni inngår sammen med emner fra medisinsk etikk. I tillegg til dette har professor Asheim de senere år holdt en forelesningsrekke der diakoni inngår som et viktig emne. Hvor mange studenter som deltar i disse tilbudene vet han ikke, men det er ingen obligatorisk del av det teoretiske studium.

Men i bibelfagsundervisningen kommer man naturlig nok inn på en rekke grunnlagsspørsmål som gjelder kirkens liv, og inkludert her er også diakonien.

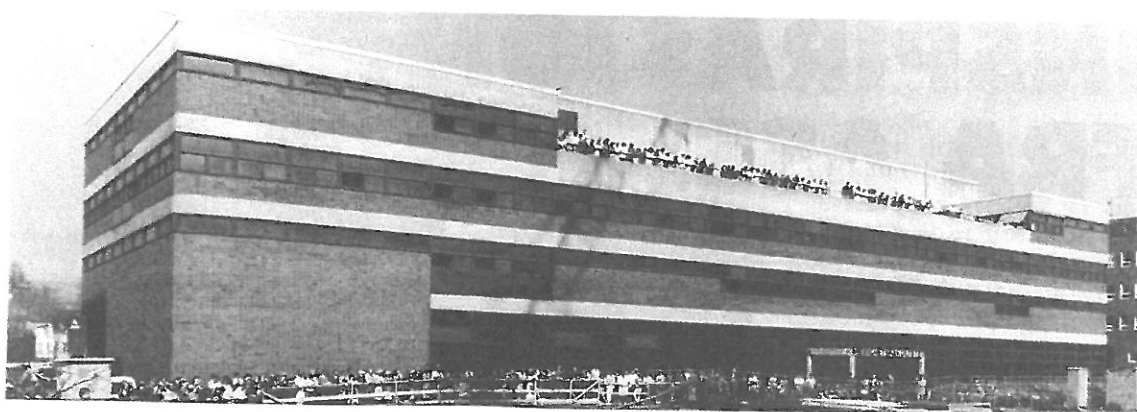
Når det gjelder undervisningen på Praktikum, viser Skjevesland til at mye av undervisningen her er satt opp i temauker, og bl.a. vies en uke til diakonien. Kirkens arbeid for spesielle målgrupper blir her presentert, bl.a.

kirkens arbeid blant blinde, kirkens døvearbeid, arbeidet blant psykisk utviklingshemmede. Her er også den generelle menighetsdiakoni inne. Kirkerådets diakonikonsulent presenterer de aktuelle utfordringene for menighetsdiakonien på menighetsplan.

For uten denne spesielle uken tas diakonien opp i den såkalte pastoralundervisningen. Her blir den presentert som et område som presten særlig skal ha sin oppmerksomhet vendt mot.

Hvilke utviklingsperspektiver ser du videre her?

Skjevesland svarer at det han for sin del tror det er svært viktig å arbeide med i vår tid er menighetsoppbygging rent generelt. Dette er et område som tradisjonelt har ligget under pastoral-læren, men han tror det må bygges opp et nytt fag, diakonien inngår som ett av de fire beina sammen med forkynnelse og

MF-bygget, Gydas vei 4

evangelisering, sjelesorg og undervisning. Beskjedent legger han til at det er noe av dette han forsøker å arbeide med i sin studiermin, der han arbeider med en bok som tar sikte på å plassere disse fire hovedområder i en helhet.

Men, hva lærer presten om diakonen som han senere skal samarbeide med?

Ved Praktikum har vi en uke der vi tar opp dette med samarbeidsspørsmål. Her står de ulike relasjonene som presten inngår i i fokus. Det gjelder forholdet til offentlige myndigheter; forholdet til kolleger og sist, men ikke minst, forholdet til øvrige yrkesgrupper i menigheten. Vi legger her spesielt vekt på at prestene utvikler adekvate holdninger i forhold til medarbeidere og kolleger. Holdninger som bygger på respekt, erkjennelse av de ulike yrkesgruppers egenart og faglige frihet og verdien av å jobbe i

team, er alt forhold som blir grundig drøftet. Vi kan her ikke se bort fra at presterollen har et historisk fortrinn. Identiteten som prest er lettere tilgjengelig slik sett også i forhold til menighetene. Det er viktig at vi lærer oss å sette ord på den profesjonskampen som lett kan forekomme. Allsidigheten må ikke bli svekket av snever profesjonskamp. Vi må unngå en profesjonskamp for menighetens skyld.

Det hevdes fra mange hold at presterollen er i ferd med å endre seg i retning av mer omsorgspregget tenkning. Kan ikke dette bli vanskelig?

Egentlig tror jeg ikke dette er noe nytt, sier Olav Skjevesland. Mange prester har drevet omsorgsarbeid i stor stil. Tenk på H. E. Wisløff i Tøyen, han er jo viden kjent, og mange med ham har gjort en diakons gjerning. Det som imidlertid kan bli van-

skelig, er dersom forkynneropp-gaven går under. Kirken trenger legitimering, og det oppnår man ofte enkelt ved at presten er en omsorgsperson. Det er kanskje ikke like lett å oppnå det gjennom forkynnelsen. Her må vi arbeide for å nedbygge enhver form for konflikt. Å fremme et skille i utviklingen her ville simpelt hen være i strid med det forbilde som Jesus selv har gitt oss, og som han demonstrerte gjennom sin egen gjerning. I de ellers ulike popularitetsbølger som skyller over kirken, er det viktig å ikke svikte lokalmenighetene. At vi prioriterer arbeidet på grunnplanet er viktig for om kirkens diakonale oppdrag skal lykkes, slutter Olav Skjevesland.